

લાઓદિક્રિયા - નંબર બે

પ્રોટેસ્ટન્ટ શિંગડો

Jeff Pippenger

2023-08-27

પ્રકાશિતવાક્યના ગ્રંથમાં જે સંદેશ અનમુદ્રિત કરવામાં આવી રહ્યો છે તેને સમજવા માટે, પ્રોટેસ્ટન્ટ સુધારણાના મૂળ, વિકાસ અને મહત્વને ઓળખવું આવશ્યક છે. તે સુધારણાના ઇતિહાસની અંદર ત્રણ મુખ્ય પ્રવાહો બાઇબલને સંબોધે છે, તથા બાઇબલના અભ્યાસમાં અપનાવવાની યોગ્ય પદ્ધતિને, અને એ પણ કે તે ઇતિહાસ દરમિયાન પસંદ કરાયેલા સંદેશવાહકો તે ઇતિહાસના માઇલપથ્યરો છે. હંમેશાની જેમ, શૈતાને અનેક નકલી પ્રતીઓ દ્વારા કિંગ જેમ્સ બાઇબલને છુપાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો, અને બાઇબલને સમજવાની યોગ્ય પદ્ધતિને પણ અનેક નકલી પદ્ધતિઓ દ્વારા છુપાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો, તેમજ તેણે તે ઇતિહાસના માર્ગમાં ઊભા કરવામાં આવેલા યોગ્ય સંદેશવાહકો (માઇલપથ્યરો)ને પણ છુપાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો.

“પરંતુ શૈતાન નિષ્ક્રિય ન હતો. તેણે હવે તે જ પ્રયત્ન કર્યો જે તેણે દરેક અન્ય સુધારણા આંદોલનમાં કર્યો છે—સાચા કાર્યના સ્થાને તેમને નકલી વસ્તુ રજૂ કરીને લોકોને છેતરવા અને વિનાશ પામાડવા. જેમ ખ્રિસ્તી મંડળીની પ્રથમ સદીમાં ખોટા ખ્રિસ્તો હતા, તેમ સોળમી સદીમાં ખોટા પ્રબોધકો ઊભા થયા.” The Great Controversy, 186.

1840 થી 1844 સુધીના મિલરાઈટ ઇતિહાસમાં, પ્રોટેસ્ટન્ટવાદનું આવરણ (જે પૃથ્વીના પશુ—અર્થાત્ સંયુક્ત રાજ્ય અમેરિકા—ના બે શિંગડામાંનું એક છે), મિલરાઈટ એડવેન્ટવાદ પ્રોટેસ્ટન્ટ શિંગડું બન્યું. એ જ સમયે, જે ચર્ચોએ અગાઉ પોતાને પ્રોટેસ્ટન્ટ તરીકે સ્વીકાર્યા હતાં, તેઓ ભ્રષ્ટ પ્રોટેસ્ટન્ટવાદ બની ગયાં, અથવા જેમ મિલરાઈટોએ તેમને ઓળખાવ્યાં, “રોમની પુત્રીઓ.” જ્યારે પ્રોટેસ્ટન્ટોએ 1843માં પ્રથમ દૂતના સંદેશનો ઇનકાર કર્યો, ત્યારે તેઓ પડી ગયાં અને મિલરાઈટોએ પ્રોટેસ્ટન્ટવાદનું આવરણ આગળ ધપાવ્યું. મિલરાઈટ ઇતિહાસ દેવના કાર્યનો પરાકાષ્ટાબિંદુ હતો, જેમાં તેણે પોતાની “અરણ્યમાંની ચર્ચ”ને દેવના વચનના સંપૂર્ણ સમજણ સુધી ઉન્નત કરી.

તપાસણીના ન્યાયના પ્રારંભે દેવના નિયમની, અને વિશેષ કરીને શબ્દાથની, કસોટી લાવી. ત્રીજા દૂતનો સંદેશ જાહેર કરવા માટે એવી એક કલીસિયા જરૂરી હતી જે દેવના નિયમને દૃઢપણે જાળવી રાખે, જે અંધકાર યુગ દરમિયાન પાપલ પરંપરાઓ અને રિવાજોની નીચે દટાઈ ગયો હતો. ખ્રિસ્તે પ્રોટેસ્ટન્ટોને 1840 થી 1844ના ઇતિહાસ સુધી લાવ્યા અને એલિયાહની કસોટી તેમની સમક્ષ મૂકી, જેના દ્વારા વિલિયમ મિલરનું પ્રતીકીકરણ થયું હતું; અને જ્યારે પ્રોટેસ્ટન્ટોએ મિલરનો સંદેશ અસ્વીકાર કર્યો, ત્યારે તેઓ ફરીથી રોમ તરફ વળ્યા. મિલર દ્વારા આપવામાં આવેલ પ્રથમ દૂતના સંદેશની કસોટીનું પ્રતીકીકરણ કાર્મેલ પર્વત પર એલિયાહ દ્વારા થયું હતું.

અને એલિયાહ સર્વ લોકોની પાસે આવ્યો, અને કહ્યું, “તમે કેટલો સમય સુધી બે મત વચ્ચે ડગમગતા રહેશો? જો યહોવા ઈશ્વર છે, તો તેમનું અનુસરણ કરો; પરંતુ જો બબાલ છે, તો તેનું અનુસરણ કરો.” અને લોકોએ તેને એક શબ્દનો પણ ઉત્તર આપ્યો નહીં. 1 રાજાઓ 18:21.

1840માં, જ્યારે મિલર અને પ્રથમ દૂત દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ પામેલા એલિયાહના સંદેશાનો સામનો થયો, ત્યારે પ્રોટેસ્ટન્ટોએ બબાલને પસંદ કર્યો!

પ્રોટેસ્ટન્ટ સુધારણા બાઇબલના સત્ત્વ યોનું અનમુદ્રિત છે, જે તે “પ્રભાત તારા” સાથે શરૂ થયું હતું, જેને થાયતીરા ની સભા દ્વારા પ્રતિનિધિત ઇતિહાસના સમયગાળા દરમિયાન આપવામાં આવવાનું વચન

આપવામાં આવી ચું હતું. બાઈબલ વિરુદ્ધ નો સીધો આક્રમણ અનેક સદીઓ પહેલાં શરૂ થયો હતો અને તે The Great Controversy માં, ખાસ કરીને વાલ્ડેન્સીઓના ઇતિહાસ સાથે, સ્પષ્ટ રીતે રજૂ કરવામાં આવ્યો છે. 1930માં, બેન્જામિન વિલ્કરસને Our Authorized Bible Vindicated નામનું પુસ્તક પ્રકાશિત કર્યું. આ પુસ્તક પવિત્ર મૂળ પાઠો વિરુદ્ધ થયેલા યુદ્ધનું દસ્તાવેજી કરણ કરે છે—જેનો અંતે ઉપયોગ કિંગ જેમ્સ બાઈબલના અનુવાદ માટે કરવામાં આવ્યો હતો—અને તે વિવિધ શૈતાની બનાવટી પાઠોનું પણ દસ્તાવેજી કરણ કરે છે, જેને કેથોલિકો, ધર્મત્યાગી પ્રોટેસ્ટન્ટવાદ અને લાઉદિકીયન એડવેન્ટિસ્ટ્સ ટો દ્વારા પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવ્યો હતો અને હજુ પણ કરવામાં આવે છે. આ યુદ્ધ, વાલ્ડેન્સીઓના ઇતિહાસથી ઘણું પહેલાં શરૂ થયું હતું, પરંતુ તેઓ તેવા લોકોનો સીમાચિહ્ન અને પ્રતીક છે, જેઓએ યોગ્ય હસ્તપ્રતોના મહત્વની સાક્ષી આપવા માટે પોતાનું જીવન અર્પણ કર્યું, અને જેઓનો અંતે 1611ની કિંગ જેમ્સ બાઈબલમાં અનુવાદ કરવામાં આવ્યો.

ઈ.સ. 1611માં કિંગ જેમ્સ બાઈબલની રચના એક અત્યંત વિશિષ્ટ અનુવાદ પ્રક્રિયા દ્વારા કરવામાં આવી હતી. બાઈબલના અનુવાદ અને પ્રકાશનની પ્રક્રિયા ઉત્પાદનના સાત તબક્કાઓ દ્વારા પૂર્ણ કરવામાં આવી હતી. તેને પૂર્ણ થવામાં સાત વર્ષ પણ લાગ્યા, અને સાત બાઈબલિક વર્ષો બે હજાર પાંચસો વીસ દિવસ થાય છે. આ નિશ્ચય જ તે જ ભવિષ્યવાણીના દિવસોની સંખ્યા છે જેમાં યેશુએ દાનિયેલ નવના પૂર્ણતારૂપે ઘણાઓ સાથેની વાચાને દૃઢ કરી હતી. તે પવિત્ર અઠવાડિયાના મધ્યમાં ખ્રિસ્તને ક્રૂસ પર ચઢાવવામાં આવ્યા, અને નિશ્ચય જ ક્રૂસિત ખ્રિસ્ત બાઈબલનું કેન્દ્ર છે. દેવના શુદ્ધ વચનનું ઉત્પાદન કરવા માટેના તે સાત તબક્કાઓ આ મુજબ હતાં.

- પ્રથમ: વ્યક્તિઓ દ્વારા પ્રારંભિક અનુવાદ: લગભગ 50 અનુવાદકોને છ સમિતિઓમાં વહેંચવામાં આવ્યા હતા, જેમાંથી દરેક બાઈબલના જુદા જુદા વિભાગો માટે જવાબદાર હતી. આ વ્યક્તિઓએ મૂળ ભાષાઓ (હિબ્રુ, અરામિક અને ગ્રીક)માંથી અંગ્રેજીમાં અનુવાદ કરવાની કામગીરી કરી.
- બીજું: સમિતિ દ્વારા સમીક્ષા: દરેક સમિતિએ કોઈ વિભાગનો પોતાનો અનુવાદ પૂર્ણ કર્યા પછી, તે કાર્યની સમીક્ષા સમિતિના સભ્યો દ્વારા જ કરવામાં આવી. આથી સામૂહિક સૂચનો મેળવવા અને ભૂલોનું સુધારણ કરવા શક્ય બન્યું.
- ત્રીજું: સામાન્ય સમિતિ દ્વારા સમીક્ષા: ત્યારબાદ પ્રત્યેક સમિતિ દ્વારા કરવામાં આવેલા અનુવાદો એક વિશાળ વિદ્વાનમંડળને, જેને સામાન્ય સમિતિ તરીકે ઓળખવામાં આવતું હતું, સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યા. આ સમિતિમાં અનુવાદની છમાંથી દરેક સમિતિના પ્રતિનિધિઓનો સમાવેશ થતો હતો. તેમણે સમગ્ર કાર્યની સમીક્ષા કરી, વિવિધ સમિતિઓના અનુવાદોની તુલના કરી અને તેમને પરસ્પર સુસંગત બનાવ્યા.
- ચોથું: વધારાની સમીક્ષા અને સુધારણા: જનરલ કમિટીની સુધારેલી આવૃત્તિ વધુ સમીક્ષા અને પરિષ્કાર માટે વ્યક્તિગત સમિતિઓને પાછી મોકલવામાં આવી. આ પુનરાવર્તિત પ્રક્રિયાએ અનુવાદ સુસંગત અને ચોક્કસ રહે તે સુનિશ્ચિત કરવામાં મદદ કરી.
- પાંચમું: અંતિમ સમીક્ષા અને મંજૂરી: વ્યક્તિગત સમિતિઓએ પોતાની સુધારણાઓ પૂર્ણ કર્યા પછી, અંતિમ મસોદો અંતિમ સમીક્ષા અને મંજૂરી માટે સામાન્ય સમિતિ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યો.
- છઠ્ઠું: રાજકીય મંજૂરી અને પ્રકાશન: ત્યારબાદ મંજૂર કરાયેલ અનુવાદ રાજા જેમ્સ પ્રથમ સમક્ષ તેમની મંજૂરી માટે રજૂ કરવામાં આવ્યો.
- સાતમું: એકવાર તેણે પોતાની રાજકીય મંજૂરી આપ્યા પછી, આ અનુવાદ 1611માં બાઈબલના King James Version (Authorized Version) તરીકે પ્રકાશિત થયો.

ચહોવાના વચનો શુદ્ધ વચનો છે; જેમ પૃથ્વીના ભૂગર્ભમાં તપાસેલું ચાંદી, સાત વાર શુદ્ધ કરેલું હોય તેમ. હે ચહોવા, તું તેઓને રક્ષી રાખીશ; તું તેઓને આ પેઢીથી સદાકાળ માટે જાળવી રાખીશ. ભજનસંગ્રહ 12:6, 7.

ઈશ્વરના વચન વિરુદ્ધ અને તેની યોગ્ય રીતે વિભાજન કરવા માટે ઉપયોગમાં લેવાયેલી સાચી પદ્ધતિ તથા તે ઉદ્ઘાટિત થતા ઇતિહાસના વિવિધ દૂતાઓ દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ પામેલ માર્ગચિહ્નો વિરુદ્ધ શૈતાનના યુદ્ધમાં, 1611ની કિંગ જેમ્સ બાઇબલ એક એવું માર્ગચિહ્ન છે, જે ખાસ કરીને ભજન સંહિતા બારમા ઓળખાવવામાં આવ્યું છે. ભ્રષ્ટ કેથોલિક હસ્તપ્રતિઓ દ્વારા ઉત્પન્ન થયેલ વિવિધ બનાવટી બાઇબલો પૈકી એકપણ ભજન સંહિતા બારના માપદંડોને પૂર્ણ કરતી નથી. સાત પગલાંમાં પૂર્ણ થયેલી શુદ્ધિકરણ પ્રક્રિયા અને બે હજાર પાંચસો વીસ દિવસનો સમયગાળો દર્શાવે છે કે કિંગ જેમ્સ બાઇબલ ઈશ્વરના “શુદ્ધ વચનો” છે. ઈશ્વર વચન આપે છે કે કિંગ જેમ્સ બાઇબલને તે પોતાના શુદ્ધ વચન તરીકે સદાકાળ જાળવી રાખશે, અને તેથી તે “historicism” નામની તે પદ્ધતિને પણ સમર્થન આપવાનો વચન આપે છે, જેને પ્રોટેસ્ટન્ટ સુધારકોએ, જેમાં વિલિયમ મિલરનો પણ સમાવેશ થાય છે, ઉપયોગમાં લીધી હતી.

ચૌદમી સદીમાં જોન વાયકિલ્ફ, જેને The Great Controversy પુસ્તકમાં “the morning star of the Reformation” તરીકે ઓળખાવવામાં આવ્યો છે, દેવ દ્વારા બાઇબલનું એવું ભાષાંતર કરવા માટે ઉપયોગમાં લેવાયો કે જે સામાન્ય મનુષ્ય પણ સમજી શકે. તે એવો સંદેશવાહક છે જે પ્રોટેસ્ટન્ટ સુધારણા આંદોલનના પ્રારંભના માર્ગચિહ્નને નિર્દેશિત કરે છે.

“વિકલિફે જે મહાન યળવળનો પ્રારંભ કર્યો, જેને અંતઃકરણ અને બુદ્ધિને મુક્ત કરવી હતી, અને રોમના વિજય-રથ સાથે દીર્ઘકાળથી બંધાયેલી રહેલી જાતિઓને સ્વતંત્ર કરવી હતી, તેનું મૂળ બાઇબલમાં હતું. અહીં તે આશીર્વાદની ધારાનો સ્રોત હતો, જે જીવનના જળની જેમ, ચૌદમી સદીથી યુગો દરમિયાન વહેતી આવી છે. વિકલિફે પવિત્ર શાસ્ત્રોને ઈશ્વરની ઈચ્છાના પ્રેરિત પ્રકાશન તરીકે નિર્વિવાદ વિશ્વાસથી સ્વીકાર્યા, અને વિશ્વાસ તથા આચરણ માટે પૂરતા નિયમ તરીકે માન્યાં. તેને આ રીતે શિક્ષિત કરવામાં આવ્યો હતો કે રોમની ચર્ચને દેવી, અચૂક સત્તા ગણવી, અને હજાર વર્ષથી સ્થાપિત થયેલાં ઉપદેશો અને પરંપરાઓને નિશંક આદરપૂર્વક સ્વીકારવા; પરંતુ તેણે આ બધાથી વળી જઈ ઈશ્વરના પવિત્ર વચનને સાંભળ્યું. આ જ તે સત્તા હતી જેને સ્વીકારવા માટે તેણે લોકોને આગ્રહ કર્યો. પોપ મારફતે બોલતી ચર્ચના સ્થાને, તેણે જાહેર કર્યું કે એકમાત્ર સચ્ચી સત્તા તો ઈશ્વરનો સ્વર છે, જે તેમના વચન દ્વારા બોલે છે. અને તેણે માત્ર એટલું જ શીખવ્યું નહીં કે બાઇબલ ઈશ્વરની ઈચ્છાનું સંપૂર્ણ પ્રકાશન છે, પરંતુ એ પણ કે પવિત્ર આત્મા જ તેનો એકમાત્ર ભાષ્યકાર છે, અને દરેક મનુષ્યે, તેના ઉપદેશોના અભ્યાસ દ્વારા, પોતાનું કર્તવ્ય પોતે જ શીખવું જોઈએ. આ રીતે તેણે મનુષ્યોના મનને પોપ અને રોમની ચર્ચથી દૂર ફેરવી ઈશ્વરના વચન તરફ દોર્યા.”

“વાયકિલ્ફ સુધારકોમાંના એક મહાનતમ હતા. બુદ્ધિની વ્યાપકતા, વિચારની સ્પષ્ટતા, સત્યને જાળવી રાખવાની દૃઢતા, અને તેની રક્ષા કરવા માટેની નિર્ભીકતા—આ બાબતોમાં તેમના પછી આવેલાં બહુ ઓછાં લોકો જ તેમની સમકક્ષ હતા. જીવનની પવિત્રતા, અભ્યાસ અને શ્રમમાં અવિરત પરિશ્રમ, અખંડ નિષ્કલંકતા, અને પોતાની સેવામાં ખ્રિસ્તસમાન પ્રેમ તથા વિશ્વાસુતા—આ ગુણોએ સુધારકોમાંના આ પ્રથમ પુરુષને વિશિષ્ટ બનાવ્યા હતા. અને આ બધું તે યુગના બૌદ્ધિક અંધકાર અને નૈતિક ભ્રષ્ટાચાર છતાં હતું, જેમાંથી તેઓ પ્રગટ થયા હતા.”

“વાઈકિલ્ફનું ચરિત્ર પવિત્ર શાસ્ત્રની શિક્ષણદાયક અને રૂપાંતરકારી શક્તિનું સાક્ષ્ય છે. તેને જેવો હતો એવો બનાવનાર બાઇબલ જ હતો. પ્રકાશનનાં મહાન સત્ત્વોને ગ્રહણ કરવાનો પ્રયત્ન સર્વ શક્તિઓમાં તાજગી અને પ્રાણશક્તિ સંચારિત કરે છે. તે મનને વિસ્તારે છે, ગ્રહણશક્તિને તીક્ષ્ણ બનાવે છે, અને નિર્ણયશક્તિને પરિપક્વ કરે છે. બાઇબલનો અભ્યાસ દરેક વિચાર, ભાવના અને અભિભાષાને એવી રીતે ઉજ્જવળ બનાવશે જેવી રીતે અન્ય કોઈ અભ્યાસ કરી શકતો નથી. તે હેતુમાં સ્થિરતા, ધીરજ, સાહસ અને અડગતા આપે છે; તે ચરિત્રને પરિશુદ્ધ કરે છે અને આત્માને પવિત્ર બનાવે છે. પવિત્ર શાસ્ત્રની ગંભીર અને આદરભર્યા અભ્યાસથી, જે વિદ્યાર્થીના મનને સીધું અનંત મનના સંપર્કમાં લાવે છે, વિશ્વને એવા પુરુષો પ્રાપ્ત થાય, જેઓ માનવ દર્શનશાસ્ત્ર આપતી સર્વોત્કૃષ્ટ તાલીમથી કદી ઉત્પન્ન થયેલા પુરુષોથી પણ વધુ શક્તિશાળી અને સક્રિય બુદ્ધિશક્તિવાળા, તેમજ

વધુ ઉજ્જ ત સિદ્ધ, િતવાળા હોય. 'તારા વચનોનો પ્ર વેશ,' એમ ભજનકાર કહે છે, 'પ્ર કાશ આપે છે; તે સરળોને સમજ આપે છે.' ભજનસંગ્રહ 119:130." ધ ગ્રેટ કોન્ટ્રોવર્સી, 93, 94.

The Great Controversy માં જ્હોન વિક્લિફ વિષેની સાક્ષી પછી, સિસ્ટર વ્હાઇટ વિશ્વાસુ સુધારકો (માર્ગચિહ્નો)ની એક યાદી આપે છે, જે અંતે સુધારક જ્હોન નોક્સ સુધી પહોંચે છે. તે સ્કોટલેન્ડની રાણી મેરીએ જ્હોન નોક્સને પૂછેલો એક મહત્વપૂર્ણ પ્રશ્ન ઓળખાવે છે.

"જોન નોક્સે દેવના વચનનાં સત્યોનો આસ્વાદ લેવા માટે ચર્ચની પરંપરાઓ અને રહસ્યવાદથી મુખ ફેરવી લીધું હતું, અને વિશાર્ટના ઉપદેશે રોમની સંગતિનો ત્યાગ કરીને પીડિત સુધારકો સાથે પોતાને જોડવાના તેના નિશ્ચયને દૃઢ કર્યો હતો...."

"સ્કોટલેન્ડની રાણીની સામે-સામે લાવવામાં આવ્યા ત્યારે, જેઓની ઉપસ્થિતિમાં પ્રોટેસ્ટન્ટોના ઘણા નેતાઓનો ઉત્સાહ મંદ પડી ગયો હતો, જ્હોન નોક્સે સત્ય માટે અડગ સાક્ષી આપી. તે લાડ-ચેડાંથી જીતી શકાય એવો નહોતો; ધમકીઓ સામે તે ક્યવાયો નહિ. રાણીએ તેના પર વિધર્મનો આરોપ મૂક્યો. તેણીએ જાહેર કર્યું કે તેણે પ્રજાને રાજ્ય દ્વારા નિષિદ્ધ કરાયેલો ધર્મ સ્વીકારવાનું શીખવ્યું હતું, અને આમ કરીને શાસકોની આજ્ઞાનું પાલન કરવા પ્રજાજનોને ફરમાવતી ઈશ્વરની આજ્ઞાનો ઉલ્લંઘન કર્યો હતો. નોક્સે દૃઢતાપૂર્વક ઉત્તર આપ્યો:—'જેમ સચ્ચો ધર્મ ન તો પોતાનો ઉદ્ભવ શાસકોથી મેળવે છે, ન તો પોતાની સત્તા, પરંતુ માત્ર સનાતન ઈશ્વર પાસેથી, તેમ પ્રજાજનો પણ પોતાના શાસકોની રુચિ અનુસાર પોતાનો ધર્મ ઘડવા માટે બંધાયેલાં નથી. કારણ કે ઘણી વાર એવું બને છે કે શાસકો, અન્ય સર્વ કરતાં વધારે, ઈશ્વરના સચ્ચા ધર્મ વિષે અત્યંત અજ્ઞાની હોય છે. જો અબ્રાહામનો સારો વંશ ફિરાઉનના ધર્મમાં રહ્યો હોત, જેના તેઓ લાંબા સમય સુધી પ્રજાજનો હતા, તો હું તમને પૂછું છું, મહારાણી, જગતમાં કયો ધર્મ હોત? અને જો પ્રેરિતોના દિવસોમાં સર્વે રોમના સમ્રાટોના ધર્મમાં રહ્યા હોત, તો હું તમને પૂછું છું, મહારાણી, આજે પૃથ્વી પર કયો ધર્મ હોત? ... તેથી, મહારાણી, તમે સમજી શકો છો કે પ્રજાજનો પોતાના શાસકોના ધર્મને માનવા માટે બંધાયેલાં નથી, યદ્યપિ તેમને તેમના પ્રત્યે આદર દર્શાવવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો છે.'"

મેરિએ કહ્યું, "તમે પવિત્રશાસ્ત્રનો એક રીતે અર્થઘટન કરો છો, અને તેઓ [રોમિશ શિક્ષકો] તેનો બીજે રીતે અર્થઘટન કરે છે; તો હું કોના ઉપર વિશ્વાસ કરું, અને ન્યાયાધીશ કોણ થાય?"

"તમે ઈશ્વર પર વિશ્વાસ કરશો, જે પોતાના વચનમાં સ્પષ્ટ રીતે બોલે છે,' સુધારકે ઉત્તર આપ્યો; 'અને વચન તમને જેટલું શીખવે છે, તેનાથી વધુ તમે ન એકનો વિશ્વાસ કરશો, ન બીજાનો. ઈશ્વરનું વચન પોતે જ સ્પષ્ટ છે, અને જો કોઈ એક સ્થળે અસ્પષ્ટતા હોય, તો પવિત્ર આત્મા, જે કદી પોતાને વિરુદ્ધ નથી, તે જ વાતને અન્ય સ્થળોએ વધુ સ્પષ્ટ રીતે સમજાવે છે, જેથી જેઓ હઠપૂર્વક અજ્ઞાન રહે છે, તેઓ સિવાય બીજાને કોઈ શંકા રહી શકે નહીં.' એવા સત્ય હતા, જે નિર્ભય સુધારકે પોતાના જીવનને જોખમમાં મૂકી રાજસત્તાના કાનમાં ઉચ્ચાર્યા. એ જ અડગ નિર્ભીકતાથી તેણે પોતાના હેતુને પકડી રાખ્યો, પ્રાર્થના કરતાં અને પ્રભુના યુદ્ધો લડતાં, જ્યાં સુધી સ્કોટલેન્ડ પોપમતમાંથી મુક્ત ન થયું." The Great Controversy, 250, 251.

સુધારક અને રાણી વચ્ચેનો પરસ્પર સંવાદ સુધારણા-ઇતિહાસની ત્રીજી કડીને ઉજાગર કરે છે, જે બાઇબલ, સુધારકો અને બાઇબલના અધ્યયનની પદ્ધતિને નકલીરૂપે રજૂ કરવા માટે શૈતાનના પ્રયત્નની ઓળખ કરે છે. રાણી માટે યોહાનનો જવાબ એવો હતો કે યોગ્ય પદ્ધતિ "ઐતિહાસિકવાદ" છે, જે આ આધાર પર સ્થિર છે કે પવિત્ર આત્મા દ્વારા ભવિષ્યવાણીય ઇતિહાસની એક રેખાનું સ્પષ્ટીકરણ ભવિષ્યવાણીય ઇતિહાસની બીજી રેખા દ્વારા કરવામાં આવે છે.

અંધકારમાં પ્ર કાશ પ્ર ગટ કરવામાં આવ્યો હતો. વિક્લિફ અને પ્રારંભિક સુધારકોએ, મિલરાઇટ ઇતિહાસ સુધી સર્વત્ર, બાઇબલ અભ્યાસની એક એવી પદ્ધતિનો ઉપયોગ કર્યો હતો જેને "ઇતિહાસવાદ" કહેવાતો

હતો. બાઇબલ અ- યાસની આ બાઇબલિક પદ્ધતિનો ઇતિહાસ ઘણીવાર અવગણવામાં આવે છે, પરંતુ જો કોઈ યક્તિ મિલરે અપનાવેલા અને ત્યારબાદ Future for America દ્વારા સ્વીકારાયેલા ભવિષ્યવાણીના અર્થઘટનના નિયમોના મહત્વને સાચે જ સમજવા ઇચ્છે છે, તો તેને ઓળખવો અત્યંત આવશ્યક છે.

સિસ્ટર વ્હાઇટ માત્ર બે જ ચર્ચોને ઇશ્વરના નામધારી લોકો તરીકે ઓળખાવે છે: પ્રાચીન ઇઝરાયેલ અને સેવન્ટી-ડે એડવેન્ટિસ્ટ ચર્ચ.

“અમે દેવના લોકો તરીકે ઓળખાતા હોઈએ તેના કારણો વારંવાર પુનરાવર્તિત કરવામાં આવવા જોઈએ. Deuteronomy 4:1–13” Manuscript Releases, volume 8, 426.

‘પ્રેરિતોની ચર્ચ,’ અને પાપલ અંધકારના સમયની અરણ્યસ્થ ચર્ચને ક્યારેય દેવના નામધારી લોકો કહેવામાં આવી નહોતી, કારણ કે આ શબ્દ (અર્થાત્ નામ આપવામાં આવેલ) એવી ચર્ચનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે જેને દેવના નિયમના ભંડારપાલ હોવાની જવાબદારી સોંપવામાં આવે છે, અને એક્ઝેન્ટિઝમ સાથે તેઓ દેવના પ્રેરિત સત્યના પણ ભંડારપાલ થવાના હતા.

“દેવે આ સમયમાં પોતાની ચર્ચને, જેમ તેણે પ્રાચીન ઇઝરાયેલને બોલાવી હતી, તેમ પૃથ્વી પર પ્રકાશરૂપે ઊભી રહેવા માટે બોલાવી છે. સત્યના શક્તિશાળી કટર દ્વારા—પ્રથમ, દ્વિતીય અને તૃતીય દેવદૂતોના સંદેશાઓ દ્વારા—તેણે તેમને ચર્ચોથી અને દુનિયાથી અલગ કર્યા છે, જેથી તેમને પોતાની નજીકની પવિત્ર સમીપતામાં લાવી શકે. તેણે તેમને પોતાની વ્યવસ્થાના જમા રાખનાર બનાવ્યા છે અને આ સમય માટેની ભવિષ્યવાણીની મહાન સત્યતાઓ તેમને સોંપી છે. જેમ પવિત્ર દેવી વચનો પ્રાચીન ઇઝરાયેલને સોંપવામાં આવ્યા હતા, તેમ આ પણ એક પવિત્ર અમાનત છે, જે જગતને સંદેશવામાં આવવાની છે. પ્રકાશન 14ના ત્રણ દેવદૂતો તેઓ લોકોને પ્રતિનિધિત્વ કરે છે, જે દેવના સંદેશાઓનો પ્રકાશ સ્વીકારે છે અને સમગ્ર પૃથ્વીના લંબાઈ અને પહોળાઈમાં ચેતવણીનો નાદ પ્રસારિત કરવા તેના દૂતરૂપે આગળ વધે છે.” Testimonies, volume 5, 455.

વિલિયમ મિલરે દેવનાં ભવિષ્યવાણીય સત્યોને ઉદ્ઘાટિત કરવા માટે પસંદ કરાયેલા દૂતનું પ્રતિનિધિત્વ કર્યું, અને જ્યારે તે સત્યો 1844માં એક પ્રજાને પરમ પવિત્ર સ્થળના ખુલ્લા દ્વાર સુધી લઈ ગયા, ત્યારે દેવએ પોતાની વ્યવસ્થા ખુલ્લી કરી. વિક્લિફ બાઇબલને ઉદ્ઘાટિત કરવામાં અને પ્રોટેસ્ટન્ટ સુધારણા આંદોલનની શરૂઆત ઉત્પન્ન કરવામાં એક માર્ગચિહ્ન છે, પરંતુ તે દેવના કાર્યનું પણ એક માર્ગચિહ્ન છે, જે “ભવિષ્યવાણીના મહાન સત્યો” સ્થાપિત કરવા માટે હતું. જોન વિક્લિફ એ સવારનો તારો હતો, જે પાપાધિકારના એક હજાર બે સો સાઠ વર્ષના શાસનના ઇતિહાસમાં ઓળખવામાં આવે છે. તેનું કાર્ય યૌદ્ધમી સદીમાં શરૂ થયું, ત્યારબાદ સત્તરમી સદીમાં તે ભવિષ્યવાણીય રેખાનું બીજું એક માર્ગચિહ્ન 1611માં કિંગ જેમ્સ બાઇબલનું પ્રકાશન હતું. તે રેખા પર આગળ વધતાં અમે અંતે મિલરના ભવિષ્યવાણીય અર્થઘટનના નિયમોના માર્ગચિહ્ન સુધી પહોંચીએ છીએ. મિલર સત્યની તે રેખામાં એક માર્ગચિહ્ન છે, અને તેના નિયમો પણ તેમ જ છે. તેના નિયમો એક્ઝેન્ટિઝમના અંતે આવેલા એક માર્ગચિહ્નની સાક્ષી આપે છે, જે Prophetic Keys ના પ્રકાશન દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ પામે છે.

જો આપણે સમજતા ન હોઈએ કે મિલરના નિયમો ભવિષ્યવાણીના ઇતિહાસની એક રેખામાં આવેલો એક માર્ગચિહ્ન હતા, જે બાઇબલના મૂળ અને શુદ્ધ ગ્રંથોને જાળવી રાખવાના કાર્યનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા હતા, અને સાથે સાથે બાઇબલની સત્ય સમજણને ઉદ્ઘાટિત કરવાની તે કામગીરીનું પણ પ્રતિનિધિત્વ કરતા હતા—જે માટે સુધારકોને “historicism” કહેવાતી અધ્યયનની પવિત્ર પદ્ધતિને સમજવા અને તેનો ઉપયોગ કરવા માટે દોરવામાં આવ્યા હતા—તો એક્ઝેન્ટિઝમના અંતે ત્રીજા દેવદૂતના પ્રકાશને રજૂ કરવા અને જાળવી રાખવાના કાર્ય સાથે સંબંધિત ભવિષ્યવાણીય સત્યોને ઓળખવા માટે આવશ્યક માહિતી આપણામાં અછતી રહે છે. આ કારણસર, ઇતિહાસની તે રેખાનો સંક્ષિપ્ત સર્વે કરવો મહત્વપૂર્ણ છે.

“પ્રોટેસ્ટન્ટ” શબ્દ દની એકમાત્ર સાચી વાત આ રોમનો વિરોધ કરવી છે. જો કોઈ ચર્ચ રોમનો વિરોધ કરવાનું બંધ કરે, તો તે હવે પ્રોટેસ્ટન્ટ રહેતી નથી, અને પછી તે રોમની પુત્ર બની જાય છે, જેમ પ્રથમ દૂતના સંદેશને નામંજૂર કરનાર પ્રોટેસ્ટન્ટો બન્યા હતા. કેથોલિક ચર્ચમાંથી બહાર આવેલા પ્રોટેસ્ટન્ટો માટે જે મુખ્ય સમજણ તેમની “મૂલવાક્ય” બની, તે હતી: “બાઇબલ અને માત્ર બાઇબલ.” છતાં ઇતિહાસ આ હકીકતની સાક્ષી આપે છે કે બાઇબલનું યોગ્ય રીતે વિભાગીકરણ થવું આવશ્યક હતું.

દેવને સ્વીકાર્ય થવા માટે તું પોતાને રજૂ કરવા પ્રયત્નશીલ થા—એવા કાર્યકર્તા તરીકે કે જેને લજ્જિત થવાની જરૂર ન પડે, અને જે સત્યના વચનને યોગ્ય રીતે વહેંચે છે. પરંતુ અપવિત્ર અને વ્યર્થ બકવાદથી દૂર રહેજે; કારણ કે તે વધુ અધર્મ તરફ વધશે. 2 તિમોથી 2:15, 16

સત્યના વચનનું યોગ્ય રીતે વિભાગ કરવા માટે જે બાઇબલ અભ્યાસની પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવા પ્રોટેસ્ટન્ટોને દોરવામાં આવ્યા હતા, તે “ઇતિહાસવાદ” છે. તે પદ્ધતિ શેતાનના આક્રમણનું નિશ્ચિત અને ગંભીર લક્ષ્ય હતી, અને તેણે ખરેખર તેના પર આક્રમણ કર્યું.

“ખ્રિસ્તી ધર્મ શું છે, સત્ય શું છે, અને આપણે પ્રાપ્ત કરેલો વિશ્વાસ શું છે, તેમજ બાઇબલના નિયમો કયા છે—જે નિયમો આપણને સર્વોચ્ચ સત્તાથી આપવામાં આવ્યા છે—તે આપણે પોતે જાણવું જોઈએ.” The 1888 Materials, 403.

સુધારકોથી માંડીને અને વિવિધ મિલર સુધી ઉપયોગમાં લેવામાં આવેલી બાઇબલ આધારિત પદ્ધતિને અવમૂલ્યિત કરવાની પ્રક્રિયા વિશેષ રીતે પંદરમી સદીમાં ફ્રાન્સિસ્કો રિબેરા (1537–1591) નામના એક જેસુઇટ વિદ્વાનથી શરૂ થયેલી તરીકે ઓળખવામાં આવે છે, જેને ભવિષ્યવાદી અર્થઘટનને લોકપ્રિય બનાવવાનો શ્રેય આપવામાં આવે છે. તેણે પ્રકટીકરણના ગ્રંથ પર એવી ટિપ્પણી લખી હતી જેમાં ભવિષ્યવાદી રીતે ભવિષ્યવાણીઓનું અર્થઘટન પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવ્યું હતું, અને તેમને તેમના ઐતિહાસિક સંદર્ભથી દૂર કરવામાં આવી હતી. રિબેરાએ આ પદ્ધતિનો આવિષ્કાર એ હેતુસર કર્યો હતો કે ઐતિહાસિકવાદની પદ્ધતિ સદાય જે સત્ય ઉપજાવતી હતી તેનો વિરોધ કરી શકાય. તે સત્ય એ હતું કે રોમનો પોપ બાઇબલની ભવિષ્યવાણીનો ખ્રિસ્તવિરોધી છે.

સત્તરમી અને અઠારમી સદીમાં એ દસ્તાવેજી રીતે સિદ્ધ કરી શકાય છે કે પ્રોટેસ્ટન્ટવાદ જાણતો હતો કે રિબેરાની ખોટી પદ્ધતિ શેતાની અને અસ્થિર હતી. તે ઇતિહાસના પ્રોટેસ્ટન્ટોએ જેસુઇટ વિદ્વાનના “અપવિત્ર અને વ્યર્થ બબડાટ”નો વિરોધ કરતાં પુસ્તકો અને પત્રિકાઓ લખી. પરંતુ 1909માં ટ્રોજન ઘોડો, સ્કોફીલ્ડ રેફરન્સ બાઇબલ, પ્રકાશિત થઈ, અને બાઇબલની ટિપ્પણીરૂપ તળટીપોમાં દાખલ કરાયેલા સંદર્ભો રિબેરાના તથા મેન્યુએલ લાકુન્ઝા (1731–1801) નામના બીજા એક જેસુઇટના ઉપદેશો પર આધારિત હતા. લાકુન્ઝાએ Juan Josafat Ben-Ezra નામના ઉપનામ હેઠળ લખ્યું અને The Coming of the Messiah in Glory and Majesty શીર્ષકવાળું એક પુસ્તક પ્રકાશિત કર્યું. તેની પહેલાંના રિબેરાની જેમ, તે પુસ્તક પ્રકાશિતવાક્યના ગ્રંથમાં આવેલી ભવિષ્યવાણીઓની પરિપૂર્ણતા પર સીધો પ્રહાર હતો.

શેતાન જાણતો હતો કે જેને ગૂંચવણથી આચ્છાદિત કરવો જરૂરી હતો એવો સંદેશ પ્રકાશનના પુસ્તકમાંથી આવતો અંતિમ ચેતવણીનો સંદેશ હતો. સ્કોફીલ્ડ રેફરન્સ બાઇબલની અંદરની સંદર્ભ-નોંધોમાં બે જેસુઇટ યાજ્ઞોની અપવિત્ર અને વ્યર્થ બકવાસને સમાવેશ કરીને, શેતાને ધર્મત્યાગી પ્રોટેસ્ટન્ટોને જેસુઇટ પદ્ધતિઓ સ્વીકારવા દોર્યા, અને આ રીતે તેમને સત્ય પ્રત્યે અંધ બનાવ્યા. શેતાને આ કાર્ય કેટલાંક કેથોલિક પ્રભુવાણીય નમૂનાઓ રજૂ કરીને સિદ્ધ કર્યું, જેઓએ બાઇબલની ભવિષ્યવાણીમાં દર્શાવાયેલો ખ્રિસ્તવિરોધી કોણ છે તેની સ્પષ્ટ ઓળખ કરવાની સંભાવના દૂર કરી દીધી. આ શેતાન માટે કઠિન છેતરપિંડી નહોતી, કારણ કે 1843માં મિલરના સંદેશનો અસ્વીકાર કરીને પ્રોટેસ્ટન્ટો પહેલેથી જ રોમન ચર્ચ તરફ પાછા વળી ગયા હતા.

વર્ષો દરમિયાન અનેક પુસ્તકો અને લેખો પ્રકાશિત થયા છે, જે ખ્રિસ્તને ક્રૂસ પર ચઢાવવામાં આવ્યા પછીની પ્રારંભિક કેટલીક શતાબ્દીઓમાં શરૂ થયેલા બાઇબલ પર શેતાનના આક્રમણનો દસ્તાવેજી અહેવાલ આપે છે. તે આક્રમણ એવી રીતે થતીએ પહોંચ્યું કે નકલી હસ્તપ્રતો રજૂ કરવામાં આવી, જેથી નકલી બાઇબલો ઉત્પન્ન થાય. શેતાને દેવના વચનને જાળવી રાખવા માટે ઊભા કરાયેલા સુધારકો પર પણ તેમના જીવનકાળ દરમિયાન અને તે સુધારકોના અવસાન પછી પણ આક્રમણ કર્યું.

જરા વિચાર કરો કે આધુનિક સેવન્ટ-ડે એડવેન્ટિસ્ટ ઇતિહાસકારો અને ધર્મશાસ્ત્રીઓ વિવિધમિલરના વિષયને કેવી રીતે વર્તે છે. જાણે તેમણે તેની હાડકાં ખોદીને બહાર કાઢ્યાં હોય અને તેમને મિસિસિપી નદીમાં ફેંકી દીધાં હોય.

“વિવિધમિલર શેતાનના રાજ્યને ખલેલ પહોંચાડી રહ્યો હતો, અને મહાશત્રુએ માત્ર આ સંદેશાની અસરને નિષ્ક્રિય કરવાનો જ નહીં, પરંતુ સંદેશવાહકનો જ નાશ કરવાનો પણ પ્રયાસ કર્યો. જેમ ફાધર મિલરે પોતાના શ્રોતાઓના હૃદયોમાં શાસ્ત્રસત્યનો વ્યવહારિક ઉપયોગ કર્યો, તેમ નામમાત્રના ખ્રિસ્તીઓનો ક્રોધ તેના વિરુદ્ધ પ્રજ્વલિત થયો, જે રીતે યહૂદીઓનો રોષ ખ્રિસ્ત અને તેમના પ્રેરિતો વિરુદ્ધ ભડક્યો હતો. ચર્ચના સભ્યોએ નીચ વર્ગોના લોકોને ઉશ્કેર્યા, અને અનેક પ્રસંગોએ શત્રુઓએ સભાસ્થળેથી નીકળતા સમયે તેનો જીવ લેવા કાવતરું રચ્યું. પરંતુ પવિત્ર દૂતમંડળી તે ભીડમાં હાજર હતી, અને તેમાંથી એક, મનુષ્યના સ્વરૂપમાં, પ્રભુના આ સેવકનો હાથ પકડી, તેને ઉશ્કેરાયેલી ટોળકીમાંથી સુરક્ષિત રીતે બહાર લઈ ગયો. તેનું કાર્ય હજી પૂર્ણ થયું ન હતું, અને શેતાન તથા તેના દૂતસરખા સહયોગીઓ પોતાના હેતુમાં નિરાશ થયા.” Spirit of Prophecy, volume 4, 219.

જોવો કે એડવેન્ટિઝમની એ જ બે શ્રેણીઓએ (ધર્મશાસ્ત્રીઓ અને ઇતિહાસકારોએ) કેવી રીતે મિલરના નિયમોની માન્યતાને ઓછી ગણી છે અને ઢાંકી રાખી છે; તે નિયમો વિષે બહેન વાઇટ અમને જાણ કરે છે કે ત્રણ દેવદૂતોના સંદેશાઓની વાસ્તવમાં ઘોષણા કરનારા બધા જ લોકો તેમના ઉપયોગ કરશે.

“ત્રીજા દૂતના સંદેશનું પ્રખ્યાપન કરવામાં લાગેલા લોકો એ જ પદ્ધતિ અનુસાર પવિત્રશાસ્ત્રોની શોધખોળ કરી રહ્યા છે, જે પદ્ધતિ પિતા મિલરે અપનાવી હતી. Views of the Prophecies and Prophetic Chronology શીર્ષકવાળી નાનકડી પુસ્તિકામાં પિતા મિલર બાઇબલના અભ્યાસ અને તેની વ્યાખ્યાના સંબંધમાં નીચેના સરળ, પરંતુ બુદ્ધિસભર અને મહત્વપૂર્ણ નિયમો આપે છે:—”

“[એકથી પાંચ સુધીના નિયમો ઉદ્ધૃત.]”

“ઉપરોક્ત આ નિયમોના એક ભાગ છે; અને બાઇબલના અમારા અભ્યાસમાં આપણા બધાએ રજૂ કરાયેલા સિદ્ધાંતોનું ધ્યાન રાખવું સારું રહેશે.” Review and Herald, November 25, 1884.

ઈશ્વરના વચનના વિકાસ અને સ્થાપન સાથે સંકળાયેલા ભવિષ્યવાણીય ઇતિહાસની રેખાના ત્રણ સૂત્રોની સમીક્ષા કર્યા વિના, તે મહત્વપૂર્ણ સાક્ષ્યનું મહત્વ સમજવું અશક્ય છે, જે વિવિધમિલરને તે સંદેશવાહક તરીકે સમર્થન આપે છે—જે પોતાના સંદેશના પ્રસ્તુતિકરણમાં એલિયાહ દ્વારા પૂર્વઘાતિત કરવામાં આવ્યો હતો, અને ધર્મીઓના પુનરુત્થાનમાં મિલરને ઊભા કરવામાં આવશે તેવી પ્રતિજ્ઞામાં મૂસા તરીકે, અને પોતાના ખેતરને છોડીને એલિયાહના સંદેશની સેવા કરવાની તેની તૈયારીમાં એલિશા તરીકે. સિસ્ટર વ્હાઇટ આ બાઇબલના ત્રણેય વીરોને વિવિધમિલરની પૂર્વઘાયા દર્શાવતા તરીકે ઓળખાવે છે, જેને હવે આધુનિક એડવેન્ટિસ્ટ ધર્મશાસ્ત્રીઓ અને ઇતિહાસકારો એવા રીતે વર્તે છે, જાણે કે તે અઢારમી સદીનો માત્ર કોઈ “ગરીબ ખેડૂત છોકરો” જ હતો.

વિવિધમિલર ટિન્ડેલ આ ભવિષ્યવાણીય ઇતિહાસની આ રેખામાં ઊભા કરાયેલા અનેક સુધારકોમાંના એક હતા. જો હું આ રીતે કહું, તો પોપના તે રાજદૂતો સામે, જેઓ સાથે તેમની ક્ષિયાપ્રતિક્ષિયા થઈ હતી, તેમનું ‘દેવેયવાક્ય’ આ હતું: “હું હળ હાંકતા છોકરાને શાસ્ત્રોનું તારા કરતાં વધુ જ્ઞાન ધરાવનાર બનાવીશ.”

વિવિધ મિલર તે ખેડૂતનો છોકરો હતો, જેણે હળ હાંક્યું અને ટિન્ડેલની ભવિષ્યવાણી પૂર્ણ કરી.

અત્યાર સુધી અમે જે રજૂ કર્યું છે તેની પુષ્ટિ માટે રજૂ કરી શકાય એવા સમગ્ર ઇતિહાસના પરિપ્રેક્ષ્યમાં આ પરિચયને ખૂબ જ સરળ બનાવવામાં આવ્યો છે. હવે અમે આલ્ફા અને ઓમેગાની કેટલીક મુદ્દાઓ પર વિચાર કરીશું, જેથી મિલરને એક માર્ગચિહ્ન અને એક સંદેશવાહક તરીકે વિચારવા તરફ પાછા દોરી જઈએ.

દાનિયેલનું પુસ્તક બે પુસ્તકોનો સમાવેશ કરનાર એક પુસ્તકનો આરંભ છે. તે પુસ્તકનો અંત પ્રકાશિતવાક્યનું પુસ્તક છે. ભલે તેઓ બે અલગ પુસ્તકો હોય, તેમ છતાં સાથે મળીને તેઓ એક જ પુસ્તકનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે.

વર્ષો પહેલાં, મારું એક જાહેર સંવાદ સાતમા-દિવસના એક્ઝેન્ટિસ્ટ ચર્ચની જનરલ કોન્ફરન્સના બાઇબ્લિકલ રિસર્ચ ઇન્સ્ટિટ્યૂટમાં કાર્યરત એક જાણીતા સાતમા-દિવસના એક્ઝેન્ટિસ્ટ ધર્મશાસ્ત્રી સાથે થયું હતું. તે ધર્મશાસ્ત્રી દાનિયેલના અગિયારમા અધ્યાયની અંતિમ છ કલમો વિષેની મારી સમજણને, તેમજ દાનિયેલના ગ્રંથમાં આવેલા “daily” વિષેની મારી સમજણને સુધારવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા હતા. અમારું આ પરસ્પર સંવાદ થોડા સમયગાળા દરમિયાન ચાલ્યું હતું, કારણ કે તેમાં તેમણે એક લેખ રજૂ કર્યો, જેના જવાબમાં મેં પ્રતિભાવ આપ્યો; ત્યારબાદ તેમણે ફરી તેનો ઉત્તર આપ્યો, અને પછી સ્વાભાવિક રીતે મેં મારા વિચારો ફરી રજૂ કર્યા, અને આવું આગળ પણ ચાલતું રહ્યું. આ સંવાદ દરમિયાન તેમણે મને જણાવ્યું કે જનરલ કોન્ફરન્સમાં જે સમિતિમાં તેઓ કાર્ય કરતા હતા, તેમાં તેમને દાનિયેલના ગ્રંથના નિષ્ણાત તરીકે માનવામાં આવતા હતા, અને તેમના એક સહકાર્યકરને પ્રકાશનના ગ્રંથના સ્થાયી નિષ્ણાત તરીકે માનવામાં આવતા હતા. અમારા સંવાદોમાં તેઓ પ્રકાશનના ગ્રંથના મુદ્દાઓ પર ચર્ચા કરવા ઇચ્છતા ન હતા, પરંતુ તે મુદ્દાઓ માટે પોતાના સહકાર્યકરનો સંદર્ભ આપતા હતા. તેઓ ચર્ચાને માત્ર દાનિયેલના ગ્રંથ સુધી જ સીમિત રાખવા માંગતા હતા.

સિસ્ટર વ્હાઇટ સ્પષ્ટ રીતે કહે છે કે દાનિયેલ અને પ્રકાશિત વાક્ય એક જ પુસ્તક છે. તે સ્તરે તેઓ બાઇબલનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે, જે એક જ પુસ્તક છે, પરંતુ બે પુસ્તકો—જૂના અને નવાના—થી બનેલું છે. સિસ્ટર વ્હાઇટ યહૂદી ચર્ચ વિશે પણ ટિપ્પણી કરે છે કે તે માત્ર જૂના પુસ્તકને જ એ એક પુસ્તક માને છે, અને તેઓ તેમની વિષે પણ ટિપ્પણી કરે છે જેઓ જૂના પુસ્તકની અવગણના કરે છે, કારણ કે તેઓ માત્ર નવા પુસ્તકને સમજતા હોય છે અથવા માત્ર નવા પુસ્તકને જ સમજવા ઇચ્છતા હોય છે. તેમની પ્રેરિત સાક્ષી એ છે કે જો તમે માત્ર નવાને સ્વીકારો, તો તમે જૂનાનો ઇનકાર કરો છો, અને તેનું વિપરીત પણ સત્ય છે. કોઈ ધર્મશાસ્ત્રી એવો દાવો કરે કે તે દાનિયેલનો નિષ્ણાત હતો, પરંતુ પ્રકાશિત વાક્યનો નહોતો, તો તે માત્ર જૂના કરારને જ સ્વીકારવાની યહૂદી કલ્પનાનું પુનરાવર્તન કરે છે; અને આપણે જાણીએ છીએ કે એ સંકુચિત દૃષ્ટિકોણ યહૂદીઓને ક્યાં લઈ ગયો. પ્રશ્નની કોઈપણ એક બાજુ લેવી—જૂનાને સ્વીકારીને નવાને ન સ્વીકારવું, અથવા નવાને સ્વીકારીને જૂનાને ન સ્વીકારવું—એ સમગ્ર સાક્ષ્યનો ઇનકાર કરવો છે.

“ઉદ્ધાર કે પોતાના શિષ્યોને પૂછ્યું કે તેઓ આ બાબતો સમજાય છે કે નહિ. તેમણે ઉત્તર આપ્યો, ‘હા, પ્રભુ.’ ત્યારે તેણે તેમને કહ્યું, ‘આ માટે સ્વર્ગના રાજ્ય વિષે શિક્ષિત કરાયેલો દરેક શાસ્ત્રી તેવા ગૃહસ્થ મનુષ્ય જેવો છે, જે પોતાના ભંડારમાંથી નવી અને જૂની વસ્તુઓ બહાર લાવે છે.’ આ દૃષ્ટાંતમાં, યેશુએ પોતાના શિષ્યો સમક્ષ તેમની જવાબદારી મૂકી, જેઓનું કાર્ય એ છે કે તેઓએ તેની પાસેથી પ્રાપ્ત કરેલો પ્રકાશ જગતને આપે. તે સમયે અસ્તિત્વમાં રહેલું સમગ્ર શાસ્ત્ર જૂનો કરાર જ હતો; પરંતુ તે માત્ર પ્રાચીનો માટે લખાયેલો ન હતો; તે સર્વ યુગો અને સર્વ લોકો માટે હતો. યેશુ ઇચ્છતા હતા કે તેમના ઉપદેશના શિક્ષકો જૂના કરારનું પરિશ્રમપૂર્વક અન્વેષણ કરે, તે પ્રકાશ માટે જે તેમની ઓળખને ભવિષ્યવાણીમાં જણાવાયેલા મસીહા તરીકે સ્થાપિત કરે છે, અને જગત માટે તેમના કાર્યની સ્વભાવને પ્રગટ કરે છે. જૂનો અને નવો કરાર અવિભાજ્ય છે, કારણ કે બંને ખ્રિસ્તનાં શિક્ષણો છે. યહૂદીઓનો ઉપદેશ, જે માત્ર જૂના કરારને સ્વીકારે છે, ઉદ્ધાર તરફ દોરી જતો નથી, કારણ કે તેઓ ઉદ્ધારકને નકારે છે, જેઓનું જીવન અને સેવાકાર્ય સ્વયંસંચાલિત અને ભવિષ્યવાણીઓની પૂર્ણતા હતું. અને તેઓનો

ઉપદેશ, જેઓ જૂના કરારને ત્યજી દે છે, તે પણ ઉદ્ધાર તરફ દોરી જતો નથી, કારણ કે તે ખ્રિસ્ત વિશેની સીધી સાક્ષીને નકારી કાઢે છે. સંશયવાદીઓ જૂના કરારને અવગણવાથી શરૂઆત કરે છે, અને પછી નવો કરાર માન્ય નથી એવું નકારવા માટે તો માત્ર એક વધુ પગલું જ રહે છે, અને આ રીતે બંનેનો ઇનકાર થાય છે.”

“ખ્રિસ્તી જગતને આજ્ઞાઓનું, તેમાં પણ શનિવારના બંધનકારક નિયમનું, મહત્વ દર્શાવવામાં યહૂદીઓનો થોડો જ પ્રભાવ પડે છે, કારણ કે સત્યના જુના ખજાનાઓ રજૂ કરતાં તેઓ ઇસુના વ્યક્તિગત ઉપદેશોમાં રહેલા નવા ખજાનાઓને બાજુએ મૂકી દે છે. બીજી તરફ, ખ્રિસ્તીઓ યહૂદીઓ ઉપર ખ્રિસ્તના ઉપદેશોને દૈવી જ્ઞાનની ભાષા તરીકે સ્વીકારવા પ્રેરિત કરવામાં નિષ્ફળ જાય છે તેનું સૌથી મજબૂત કારણ એ છે કે, તેમના વચનના ખજાનાઓ રજૂ કરતાં, તેઓ જૂના કરારની સમૃદ્ધિને તિરસ્કારથી ગણે છે, જે મોશે દ્વારા દેવપુત્રના અગાઉના ઉપદેશો છે. તેઓ સિનાઈ પરથી પ્રખ્યાત કરાયેલ નિયમને, તથા એદેનના બગીચામાં સ્થાપિત કરાયેલ ચોથી આજ્ઞાના શનિવારને નકારે છે. પરંતુ સુસમાચારનો ઉપદેશક, જે ખ્રિસ્તના ઉપદેશોને અનુસરે છે, તે જૂના અને નવા—બન્ને કરારનું પરિપૂર્ણ જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરશે, જેથી તે લોકોને તેમના સાચા પ્રકાશમાં રજૂ કરી શકે—એક અવિભાજ્ય સમગ્ર રૂપે; જેમાં એક બીજાપર આધાર રાખે છે અને બીજાને પ્રકાશિત કરે છે. આ રીતે, જેમ ઇસુએ પોતાના શિષ્યોને ઉપદેશ આપ્યો હતો, તેમ તેઓ પોતાના ખજાનામાંથી ‘નવી અને જૂની વસ્તુઓ’ બહાર લાવશે.” Spirit of Prophecy, volume 2, 255.

અગાઉની સલાહનો લાઓદિકીયા એક્ઝેન્ટિસ્ટો માટે એક અન્ય પ્રયોગ પણ છે. બાઇબલને તેની પૂર્ણતામાં, એટલે કે જૂના તેમજ નવા બંને નિયમોને, માનવાનો દાવો કરવો, છતાં ભવિષ્યવાણીના આત્માને નકારવો, એ માત્ર એક જ સાક્ષીને સ્વીકારવાની જ એવી જ ખાઈ છે. સત્ય સ્થાપિત કરવા માટે બે સાક્ષીઓ આવશ્યક છે; તેથી એક સાક્ષીથી સત્ય સ્થાપિત કરવું અશક્ય છે, અને જો કોઈ એવું કરવાનો પ્રયત્ન કરે, તો તેઓ બંને સાક્ષીઓને નકારી રહ્યા છે; તેઓ પોતાના વિશ્વાસનો આધાર જેને ‘અર્ધ-સત્ય’ કહેવાય છે તેના પર મૂકી રહ્યા છે.

હવે હું તે પ્રશ્ન ફરીથી પુનરાવર્તિત કરીશ, જે જુલાઈ, 2023થી પ્રકાશિત થતી પ્રારંભિક લેખોમાંના એકમાં હતો. પ્રશ્ન આ છે: “1863થી એક્ઝેન્ટિઝમમાંથી કયું નવું પ્રકાશ બહાર આવ્યું છે?” તેનો ઉત્તર સરળતાથી આ છે: “કંઈ જ નહીં.”

“દાનિયેલ અને પ્રકાશનના પુસ્તકો એક જ છે. એક ભવિષ્યવાણી છે, બીજું પ્રકટીકરણ; એક પુસ્તક મુદ્રિત છે, બીજું ઉદ્ઘાટિત છે. યોહાને ગર્જનાઓએ ઉચ્ચારેલા રહસ્યો સાંભળ્યા, પરંતુ તેને તે લખવા માટે આજ્ઞા આપવામાં આવી નહોતી.” Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 971.

આથી અલ્ફા અને ઓમેગા એ દર્શાવે છે કે દાનિયેલ પહેલું છે અને પ્રકાશન છેલ્લું છે. દાનિયેલ એડવેન્ટિઝમના આરંભનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે અને પ્રકાશન એડવેન્ટિઝમના અંતનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે.

“પ્રકટીકરણ એક મુદ્રાંકિત પુસ્તક છે, પરંતુ તે એક ઉદ્ઘાટિત પુસ્તક પણ છે. તે આ ઘરતીના ઇતિહાસના અંતિમ દિવસોમાં બનનારી અદ્ભુત ઘટનાઓનો ઉલ્લેખ કરે છે. આ પુસ્તકના ઉપદેશો નિશ્ચિત છે, રહસ્યમય અને અગમ્ય નથી. તેમાં દાનિયેલમાં જે ભવિષ્યવાણીની એ જ રેખા લેવામાં આવી છે. કેટલીક ભવિષ્યવાણીઓ ઈશ્વરે પુનરુક્ત કરી છે, અને આ રીતે દર્શાવ્યું છે કે તેમને મહત્વ આપવું જોઈએ. પ્રભુ એવી બાબતોનું પુનરાવર્તન કરતા નથી કે જેઓનું કોઈ વિશેષ મહત્વ ન હોય.” Manuscript Releases, volume 9, 8.

એડવેન્ટિઝમની શરૂઆતમાં, એ જ કલમોમાં જે એડવેન્ટિઝમનો કેન્દ્રીય થાંભલો છે, તે કલમોમાં જે 1798માં અનમુદ્રિત કરવામાં આવી હતી; યેશુએ પોતાની ઓળખ “પલ્મોની,” અદ્ભુત ગણનાર તરીકે

આપી. એડવેન્ડિઝમના અંતે, યેશુ પોતાની ઓળખ “આલ્ફા અને ઓમેગા,” અદ્ ભુત ભાષાશાસ્ત્ર ૧—ઈશ્વરનો વચન—તરીકે આપે છે. આ કારણસર, એડવેન્ડિઝમની શરૂઆત અને પ્રથમ દેવદૂતનો સંદેશ “સમય પર લટકાવવામાં આલ્ફા યો હતો.” એડવેન્ડિઝમના અંતે, ત્રીજા દેવદૂતનો સંદેશ તેમના વચન પર લટકાવવામાં આવશે.

એડવેન્ડિઝમનો આરંભ અને અંત બાઇબલની ભવિષ્યવાણીના છઠ્ઠા રાજ્યના ઇતિહાસ દરમિયાન થાય છે; તેથી, તે સંયુક્ત રાજ્ય અમેરિકા ના આરંભ અને અંત દરમિયાન જ થાય છે. સંયુક્ત રાજ્ય અમેરિકાનો ભવિષ્યવાણીય ઇતિહાસ રિપબ્લિકનવાદ અને પ્રોટેસ્ટન્ટવાદ નામનાં બે શિંગડાંનો ઇતિહાસ છે. તે ઇતિહાસના સમાપન સમયે આ બે શિંગડાં મેઢિયાના શિંગડાંમાંથી અજગરના શિંગડાંમાં પરિવર્તિત થઈ જશે. રિપબ્લિકનવાદ લોકશાહીમાં પરિવર્તિત થશે અને પ્રોટેસ્ટન્ટવાદ પતિત પ્રોટેસ્ટન્ટવાદમાં પરિવર્તિત થશે. જ્યારે સંયુક્ત રાજ્ય અમેરિકા માટે કૃપાકાળનો ધ્યાલો તેના અંતની નજીક આવવા માંડશે, જેમ કે આ જ ક્ષણે થઈ રહ્યું છે, ત્યારે પતિત રિપબ્લિકનવાદ અને પતિત પ્રોટેસ્ટન્ટવાદનાં બે શિંગડાં પશુની પ્રતિમા ઊભી કરશે; આ રીતે યર્ય અને રાજ્યને એક એવા શિંગડામાં ભેળવી દેશે જે અજગરની જેમ બોલે છે. પરંતુ દેવ સાક્ષી વિનાના નહીં રહે, કારણ કે સંયુક્ત રાજ્ય અમેરિકાને તેના અંત સુધી લાવવાની પ્રક્રિયામાં તે પ્રોટેસ્ટન્ટવાદનું અસલી શિંગડું ઊભું કરશે, જેથી તે સંયુક્ત રાજ્ય અમેરિકામાં આવેલી પશુની પ્રતિમાનો વિરોધ કરે, અને ત્યારબાદ સમગ્ર વિશ્વનો સામનો કરતી પશુની પ્રતિમાનો પણ વિરોધ કરે. સંયુક્ત રાજ્ય અમેરિકાના અંતે પ્રોટેસ્ટન્ટ શિંગડું ઊભું કરવાનું કાર્ય તે જ ઐતિહાસિક રચનામાં સંપન્ન થશે જેમાં સંયુક્ત રાજ્ય અમેરિકાના આરંભે પ્રોટેસ્ટન્ટ શિંગડું ઊભું કરવામાં આવ્યું હતું. પૂર્વવર્તી કરારપ્રજા પસાર કરી દેવામાં આવશે, અને નવી પ્રજા નવી કરારપ્રજા બનશે. સૂર્યની નીચે કશું જ નવું નથી.

જ્યારે આપણે આલ્ફા અને ઓમેગાનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે મિલરાઈટ ઇતિહાસમાં સમજાયેલી અને રજૂ કરાયેલી સમયની ભવિષ્યવાણીઓનો ઉપયોગ કરીએ છીએ, ત્યારે આપણે જાણીએ છીએ કે તે બંને એક જ છે. દરેક સમય-ભવિષ્યવાણી તેની જાહેરાત થતી હોય તેવા ઇતિહાસથી શરૂ થાય છે, અને તે ઇતિહાસ હંમેશા તે ઇતિહાસનો પ્રકારરૂપ બને છે જેમાં ભવિષ્યવાણી પૂર્ણ થાય છે.

તેવીસસો વર્ષોની ભવિષ્યવાણીનો ઇતિહાસ ઈ.સ.પૂર્વે 457માં ત્રીજા આદેશથી શરૂ થયો અને 22 ઓક્ટોબર, 1844ના રોજ ત્રીજા દૂતના સંદેશ પર સમાપ્ત થયો. ત્રીજા આદેશના આગમન સુધી, પરંતુ તે પહેલાં, મંદિર અને યરુશાલેમના નિર્માણનું કાર્ય પૂર્ણ કરવામાં આવ્યું હતું. તેવી જ રીતે, ત્રીજા દૂતના આગમન સુધી પહોંચતા ઇતિહાસમાં, મિલરાઈટ મંદિરના પાયાના સત્યો સ્થાપિત કરવામાં આવ્યા હતા.

ઈ.સ.પૂ. 723માં ઉત્તરનાં દસ જાતિઓના વિખેરાવ સાથે જે અઢી હજાર પાંચસો વીસ વર્ષની ભવિષ્યવાણી આરંભી હતી, તે 1798માં પૂર્ણ થઈ. આ ભવિષ્યવાણીએ બારસો સાઠ વર્ષનાં બે સમયગાળા દર્શાવ્યાં હતા, જે શાબ્દિક મૂર્તિપૂજક રોમ દ્વારા શાબ્દિક મંદિર અને શાબ્દિક યરુશાલેમને રૌંદી નાખવાના સમયને ચિહ્નિત કરે છે; ત્યારબાદ પાપલ રોમ દ્વારા આત્મિક નગર અને મંદિરને બારસો સાઠ વર્ષ સુધી રૌંદવામાં આવ્યાં. આ ભવિષ્યવાણીનો આરંભ ઉત્તર રાજ્યના વિનાશ અને તેના રાજ્યના પ્રજાજનોના વિખેરાવથી થયો. ભવિષ્યવાણીના મધ્યબિંદુએ, 538માં, બાઇબલની ભવિષ્યવાણીના ચોથા રાજ્ય એવા મૂર્તિપૂજક રોમ દ્વારા દેવના લોકો પર થતું રૌંદણ સમાપ્ત થાય છે, અને તે દેવની કલીસિયાને અંધકારયુગના જંગલમાં વિખેરી નાખવાનું સર્જે છે. 1798માં આ સમયભવિષ્યવાણીનો અંત બાઇબલની ભવિષ્યવાણીના પાંચમા રાજ્યના અંતને ચિહ્નિત કરે છે. ઉત્તરનાં દસ જાતિઓનો વિખેરાવ, અને જંગલમાં ભાગી ગયેલી ખ્રિસ્તી કલીસિયાનો વિખેરાવ, તેઓના એકત્ર થવાનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે જેઓ પ્રોટેસ્ટન્ટવાદના શિંગડા બનવા માટે નિયત હતા. માર્ગચિહ્નો ઘણીવાર વિરોધી રૂપોમાં રજૂ થાય છે, અને વિખેરાવ એકત્ર થવાનું પ્રતિનિધિત્વ કરી શકે છે, જેમ એલિયાહ યોહાન બાસિસ્માદાતાનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. એ જ ભવિષ્યવાણીય અથડામણમાં એલિયાહ મરતો નથી, અને યોહાન બાસિસ્માદાતા મરે છે.

ઈ.સ.પૂ. 677માં દક્ષિણનો યહૂદાનો વંશ (જેનો પવિત્ર શાસ્ત્રોમાં મહિમાવંત દેશ તરીકે પણ ઉલ્લેખ થાય છે) બે હજાર પાંચસો વીસ વર્ષ માટે છૂટો પડી ગયો; અને તે અવધિ 22 ઓક્ટોબર, 1844ના રોજ પૂર્ણ થઈ. આ ભવિષ્યવાણી દેવના લોકોના પગતળીયા નીચે કચડાતા હોવાની ઓળખ આપતી હતી; દાનિયેલ 8:13, 14માં દાનિયેલ તેમને “સૈન્ય” તરીકે ઓળખાવે છે.

પછી મેં એક પવિત્રને બોલતા સાંભળ્યો; અને બીજા એક પવિત્રે તે બોલતા પવિત્રને કહ્યું, “નિત્ય બલિદાન વિષેનો અને વિનાશ લાવનાર અતિક્રમ વિષેનો તે દર્શન કેટલો સમય રહેશે, જેથી પવિત્રસ્થાન અને સૈન્ય બંને પગ નીચે ત્રાંપવામાં આવે?” અને તેણે મને કહ્યું, “બે હજાર ત્રણસો દિવસ સુધી; પછી પવિત્રસ્થાન શુદ્ધ કરવામાં આવશે.” દાનિયેલ 8:13, 14.

ઈસવી પૂર્વે 677માં આરંભ થયેલી અને બે હજાર પાંચસો વીસ વર્ષની ભવિષ્યવાણી સાથે જ સમાપ્ત થયેલી બે હજાર ત્રણસો વર્ષની ભવિષ્યવાણી, દાનિયેલ 8:13, 14 માં દર્શાવવામાં આવેલા પવિત્રસ્થાનના પદ્ધતિ થવાને ઓળખાવતી હતી. ઈસવી પૂર્વે 677માં યહૂદાના વિખેરાઈ જવાની ભવિષ્યવાણી પહેલાં નેબૂકદનેઝર દ્વારા ત્રણ આક્રમણો થયાં હતાં, અને તે ભવિષ્યવાણીનો અંત 22 ઓક્ટોબર, 1844ના રોજ ત્રીજા સંદેશાના આગમન સમયે આવ્યો.

ક્રમશઃ 1798 અને 1844માં પૂર્ણ થતી બે 2520 વર્ષની ભવિષ્યવાણીઓ મિલરાઈટ મંદિરના પાયાનું બાંધકામ થયેલા છિયાલીસ વર્ષોને ઓળખાવે છે. મંદિરના નિર્માણ વિષેની સૂચનાઓ પ્રાપ્ત કરવામાં મોસે છિયાલીસ દિવસ વિતાવ્યા હતા; ખ્રિસ્તના સમયમાં હેરોદના મંદિરના પુનર્નિર્માણમાં છિયાલીસ વર્ષ લાગ્યાં, જે ખ્રિસ્તના બાસિસ્માના વર્ષમાં પૂર્ણ થયા. બાસિસ્મા પછી તેઓ ચાલીસ દિવસ માટે અરણ્યમાં ગયા, અને જ્યારે તેઓ પાછા ફર્યા, ત્યારે તેમણે પ્રથમ વાર મંદિરને શુદ્ધ કર્યું; અને વાદવિવાદી યહૂદીઓએ પૂછ્યું કે તેમણે આવી વસ્તુ કયા અધિકારથી કરી.

યહૂદીઓના પાસખાનો તહેવાર નજીક હતો, અને ઈસુ યેરુશાલેમ ગયા. અને તેમણે મંદિરમાં બળદ, ઘેટાં અને કબૂતરો વેચનારાઓને, તથા નાણાં બદલનારાઓને બેઠેલા જોયા. અને નાની દોરીઓનો ચાબુક બનાવી તેમણે તેઓ બધાને, તેમજ ઘેટાં અને બળદોને, મંદિરમાંથી કાઢી મૂક્યા; અને નાણાં બદલનારાઓના નાણાં ઢાળી દીધાં, અને મેજો ઉથલી નાખ્યાં. અને કબૂતરો વેચનારાઓને કહ્યું, આ વસ્તુઓ અહીંથી લઈ જાઓ; મારા પિતાના ઘરને વેપારનું ઘર બનાવશો નહીં. ત્યારે તેમના શિષ્યોને સ્મરણ આવ્યું કે લખેલું છે, “તારા ઘરના ઉમંગે મને ભસ્મ કરી નાખ્યો છે.” ત્યારે યહૂદીઓએ તેને ઉત્તર આપ્યો અને કહ્યું, “તું આ બધું કરે છે, તો અમને કયું ચિહ્ન બતાવે છે?” ઈસુએ તેમને ઉત્તર આપ્યો, “આ મંદિરને નાશ કરો, અને હું તેને ત્રણ દિવસમાં ફરી ઊભું કરી દઈશ.” ત્યારે યહૂદીઓએ કહ્યું, “આ મંદિર બનતાં છેતાલીસ વર્ષ લાગ્યાં છે, અને તું તેને ત્રણ દિવસમાં ફરી ઊભું કરી દેશે?” પરંતુ તે પોતાના દેહના મંદિર વિષે બોલતા હતા. તેથી જ્યારે તેઓ મૃતકોમાંથી જીવી ઉઠ્યા, ત્યારે તેમના શિષ્યોને સ્મરણ આવ્યું કે તેમણે તેમને આ કહ્યું હતું; અને તેમણે શાસ્ત્ર તથા ઈસુએ કહેલા વચન પર વિશ્વાસ કર્યો. યોહાન 2:13-22.

મિલરાઈટ મંદિર 1798થી, પ્રથમ બે હજાર પાંચસો વીસ વર્ષની ભવિષ્યવાણીના સમાપન સમયે, છેતાલીસ વર્ષમાં ઊભું કરવામાં આવ્યું, અને છેતાલીસ વર્ષ પછી, 1844માં, બીજી બે હજાર પાંચસો વીસ વર્ષની ભવિષ્યવાણીની પરિપૂર્ણતાએ તેનો અંત લાવ્યો. એ છેતાલીસ વર્ષ પ્રથમ દેવદૂતના આગમનથી શરૂ થયા અને ત્રીજા દેવદૂતના આગમનથી સમાપ્ત થયા, કારણ કે ખ્રિસ્ત તે કહ્યું હતું કે તેમનું મંદિર ત્રણ દિવસમાં ઊભું કરવામાં આવશે. જો તમે આ તથ્ય જોવા ઇચ્છતા ન હો, તો તેનું કારણ એ છે કે અનિચ્છુક અને અપરિવર્તિત હૃદયમાં રહેલી સંભવિત સમસ્તિ યાઓથી પરે બે મુખ્ય સમસ્તિ યાઓ અસ્તિત્વમાં છે. પ્રથમ સમસ્તિ યા એ છે કે તમે ભવિષ્યવાણીના વચનને ઇતિહાસ પોતાને પુનરાવર્તિત કરે છે એ દૃષ્ટિ કોણથી ગ્રહણ કરવા ઇચ્છતા નથી. તમે ઐતિહાસિકવાદી નથી. બીજી સમસ્તિ યા એ છે કે દેવના વચનમાં દેવના વચન દ્વારા નોંધાયેલા પ્રતીકાત્મક શબ્દોને લાગુ કરવાની અસમર્થતા. આ બધી ભવિષ્યવાણીઓના આરંભો અંતને

ઓળખાવે છે, અને તેઓ હંમેશાં માત્ર પુનરાવર્તિત થતી ઇતિહાસોની ઓળખ જ કરાવતા નથી, પરંતુ તેનાથી ઘણું વધુ પણ ઓળખાવે છે.

બાઇબલ કહે છે કે આપણે પવિત્ર આત્મા માટેનું મંદિર છીએ, અને શરીરરૂપ મંદિર છિયાલીસ ક્રોમોઝોમોથી બનેલું છે. જે વૈજ્ઞાનિકો આ છિયાલીસ ક્રોમોઝોમોનો અભ્યાસ કરે છે, તેઓ આપણને જણાવે છે કે તે તેવીસ પુરુષ ક્રોમોઝોમો અને તેવીસ સ્ત્રી ક્રોમોઝોમો એવા પ્રોટીનની આસપાસ લપેટાયેલા છે, જેનો આકાર ક્રોસ જેવો છે.

દાનિયેલ બારમાં પરસ્પર સંકળાયેલી ત્રણ સમયસંબંધિત ભવિષ્યવાણીઓ છે; જેમાં પ્રથમ પવિત્ર લોકોની શક્તિના વિખેરાઈ જવાના ઉલ્લેખ કરે છે, જે લેવીયવ્યવસ્થા છવીસના "સાત સમય"નું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. પવિત્ર લોકોની શક્તિનું જે વિખેરાઈ જવું તેમ દ્વારા પૂર્ણ થયું હતું તે બે હજાર પાંચસો વીસ વર્ષનું હતું; છતાં દાનિયેલ બારમાં તે માત્ર તે સમયગાળાના અંતિમ અડધાનો જ ઉલ્લેખ કરે છે. તે દાનિયેલને આ ઘોષણાના અર્થ વિશે અસમજમાં દર્શાવે છે.

અને મેં તે સૂક્ષ્મ શણાના વસ્ત્રોમાં વસ્ત્રધારી પુરુષને સાંભળ્યો, જે નદીના જળ ઉપર હતો; જ્યારે તેણે પોતાનો જમણો હાથ અને પોતાનો ડાબો હાથ સ્વર્ગ તરફ ઊંચા કર્યા, અને જે સદાકાળ જીવંત છે તેની શપથ ખાઈને કહ્યું કે આ એક સમય, સમયોએ, અને અડધા સમય સુધી રહેશે; અને જ્યારે તે પવિત્ર પ્રજાની શક્તિને વિખેરી નાખવાનું કાર્ય પૂર્ણ કરશે, ત્યારે આ બધી વાતો પૂર્ણ થશે. અને મેં સાંભળ્યું, પરંતુ હું સમજ્યો નહીં; ત્યારે મેં કહ્યું, હે મારા પ્રભુ, આ વાતોનો અંત શું થશે? Daniel 12:7, 8.

દાનિયેલ બાર અંતકાળે ખુલ્લું કરવામાં આવેલ સંદેશને દર્શાવે છે, જે 1798 હતું. આ અંશમાં દાનિયેલ વિલિયમ મિલરને પ્રતિનિધિત્વ આપે છે, જે તે ઇતિહાસમાં જ્ઞાનીજનોનું મુખ્ય પ્રતિક છે. મિલરને સૌપ્રથમ લેવિતિકસ છવીસની બે હજાર પાંચસો વીસ વર્ષની ભવિષ્યવાણી તરફ દોરવામાં આવ્યા હતા, અને સાતમી તથા આઠમી વચનોમાં તે જ્ઞાનીજનોનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે, જેમણે આ સત્યનું સમન્વય કરવું આવશ્યક છે કે બે હજાર પાંચસો વીસ વર્ષની વિખેરાવની અવધિ નિશ્ચિતપણે દેવ દ્વારા પોતાના લોકોના વિખેરાવ તરીકે ઓળખાવવામાં આવી છે.

અને જો આ બધાં છતાં તમે મારી વાત સાંભળશો નહીં, તો હું તમારા પાપોને લીધે તમને સાત ગણું વધુ દંડ કરીશ. અને હું તમારી શક્તિના ગર્વને તોડી નાખીશ; અને હું તમારા આકાશને લોખંડ જેવું, અને તમારી પૃથ્વીને પિત્તળ જેવી કરી દઈશ. લેવીયવ્યવસ્થા 26:18, 19.

પ્રાચીન ઇઝરાયેલનો "ગર્વ" ત્યારે હતો જ્યારે તેમને દેવને પોતાના રાજા તરીકે અસ્વીકાર કરવાની અને માનવીય રાજાને પસંદ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી. તેમનો ગર્વ, જે પતનને અગાઉથી સૂચવે છે (Proverbs 16:18), તેમનો આ ઇચ્છા હતો કે તેઓ પોતાના આસપાસનાં સર્વ મૂર્તિપૂજક રાજ્યો જેવા બને. પ્રથમ ઉત્તર રાજ્યને અને પછી દક્ષિણ રાજ્યને દૂર કરવું અનુક્રમે ઇ.સ.પૂ. 723 અને ઇ.સ.પૂ. 677માં શક્તિ (રાજા)ના વિખેરાઈ જવાનું હતું.

મિલર તેઓ બુદ્ધિ માનોનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા હતા જેમણે દાનિયેલ બારના અગાઉના વચનોમાં મુદ્રા મુક્ત થયેલા જ્ઞાનના વધારાને સમજ્યો હતો, અને સાતમું અને આઠમું વચન બતાવે છે કે તેઓ દેવના લોકોના વિખેરાવના બે હજાર પાંચસો વીસ વર્ષો સાથે બારસો સાઠ વર્ષો ના સંબંધને સમજતા ન હતા. દાનિયેલ એડવેન્ટિઝમના અંતે દેવના લોકોને પ્રતિનિધિત્વ કરે છે, તેમજ એડવેન્ટિઝમના આરંભે મિલરને પણ. એડવેન્ટિઝમના અંતે પણ એ જ દ્વિધા અસ્તિત્વમાં છે, કારણ કે જેમ એડવેન્ટિઝમે "સાત સમય" વિષે મિલરની સમજણને બાજુએ મૂકી દીધી, તેમ તેઓ બારસો સાઠ વર્ષો ને માત્ર અંધકાર યુગ તરીકે જ ઓળખવા માટે મજબૂર થયા. અંતના બુદ્ધિ માનોને ઉકેલવા માટે દાનિયેલ અને મિલર જે દર્શાવે છે તે સમાન સમસ્યા હતી. લેવિયવ્યવસ્થા છવીસની પરિભાષા શા માટે સાત સમયની જગ્યાએ સાડા ત્રણ સમય

દર્શાવવા માટે ઉપયોગમાં લેવાઈ છે?

મિલરે આ દ્વિધાનો ક્યારેય સંપૂર્ણ સમન્વય કર્યો નહોતો, પરંતુ 1856માં છેલ્લું “નવું ભવિષ્યવાણીનું પ્રકાશ” છ લેખોની એક શ્રેણીમાં રજૂ કરવામાં આવ્યું, જે ક્યારેય પૂર્ણ થઈ નહોતું; તેમાં સાત સમયને ત્રણ વર્ષ અને અડધા તરીકે ઓળખવામાં આવ્યા હતા, જેમાં મૂર્તિપૂજક રોમ દેવના શાબ્દિક ઇઝરાયલને પગદળી કરતો હતો, અને ત્યારબાદ ત્રણ વર્ષ અને અડધા સુધી પાપીય રોમ આધ્યાત્મિક ઇઝરાયલને પગદળી કરતો હતો. સાત વર્ષ પછી એક્ટેન્ટિઝમે સાત સમયના સમગ્ર પ્રકાશને સીધો નકારી કાઢ્યો, અને આ રીતે અંતકાળે જ્ઞાની લોકો માટે આ દ્વિધાને તૈયાર કરી, 1989માં, જ્યારે દાનિયેલ અધ્યાય અગિયાર, વચન ચાલીસમાં વર્ણવ્યા મુજબ, ભૂતપૂર્વ સોવિયેત સંઘનું પ્રતિનિધિત્વ કરતાં દેશો પાપાશાહી અને યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ દ્વારા ઝૂંવી લેવાયા.

મિલરને આપવામાં આવેલ પ્રથમ પ્રકાશ 1863માં નકારવામાં આવ્યો હતો, અને આ વિષય પરનો અંતિમ પ્રકાશ હાયરમ એડસન દ્વારા તે છ લેખોમાં આપવામાં આવ્યો હતો. તે લેખો બંધ કરી દેવામાં આવ્યા, અને સાત વર્ષો (સમયો) પછી આધુનિક ઇઝરાયેલની શક્તિને બાજુએ મૂકી દેવામાં આવી, જેથી થોડાં વર્ષો પહેલાં બરાબર બેબિલોનની પુત્રીઓ તરીકે ઓળખવામાં આવેલી મૂર્તિપૂજક કળીસિયાઓનું અનુસરણ કરવામાં આવે. લેવીયકાંડ છવીસના સાત સમયો, એક ભવિષ્યવાણીય સિદ્ધાંત તરીકે, ઠોકરનો પથ્થર બન્યા, અને પ્રાચીન ઇઝરાયેલનો ગર્વ, જેમ કે તેઓએ શાઉલને પોતાના ઉપર રાજા તરીકે શાસન કરાવવાની ઇચ્છામાં પ્રગટ કર્યો હતો, તે ફરી આવર્તિત થયો. ઇસુ અંતને શરૂઆત સાથે પ્રતિનિધિત્વ કરે છે.

દાનિયેલનું પુસ્તક 508માં “દૈનિક” દૂર કરવામાં આવ્યાથી શરૂ થતી બાર સો નેવું વર્ષની ભવિષ્યવાણી સાથે તેર સો પંચોત્રીસ વર્ષની ભવિષ્યવાણીને પણ ઓળખાવે છે. “દૈનિક”ને દૂર કરવામાં આવવું 538માં પેપલ શક્તિના ઉદય સામે પૌરાણિક રોમના વિરોધના દૂર થવાનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. 538માં પેપલ શક્તિ પૃથ્વીના સિંહાસન પર બેસાડવામાં આવે તે પહેલાં ત્રીસ વર્ષનો એક સંક્રમણકાળ હતો; ત્યારબાદ બાકી રહેલા બાર સો સાઠ વર્ષ 1798માં પૂર્ણ થાય છે. એક રાજ્યમાંથી બીજા રાજ્યમાં થયેલો આ ત્રીસ વર્ષનો સંક્રમણકાળ પેપલ શાસનનાં અંતિમ વર્ષોને ઓળખાવે છે, જે 1798માં બાઇબલની ભવિષ્યવાણીના છઠ્ઠા રાજ્યને પૃથ્વીના સિંહાસન પર બેસાડવામાં આવે ત્યાં સુધી પહોંચાડે છે. બાર સો નેવું વર્ષની ભવિષ્યવાણીની શરૂઆત બાઇબલની ભવિષ્યવાણીના એક રાજ્યમાંથી બીજા રાજ્યમાં સંક્રમણને ઓળખાવે છે, અને તેવી જ રીતે તે ભવિષ્યવાણીનો અંત પણ ઓળખાવે છે.

૫૦૮માં “the daily” દૂર કરવામાં આવ્યાથી શરૂ થયેલી એક હજાર ત્રણસો પાંત્રીસ વર્ષની ભવિષ્યવાણી ૧૮૪૩માં પૂર્ણ થાય છે.

અને જે સમયથી દૈનિક બલિદાન દૂર કરવામાં આવશે, અને ઉજ્જડ કરનાર ઘૃણાસ્પદ વસ્તુ સ્થાપિત કરવામાં આવશે, તે સમયથી એક હજાર બે સો નેવું દિવસ થશે. ધન્ય છે તે, જે ધીરજથી રાહ જુએ છે અને એક હજાર ત્રણ સો પાંત્રીસમા દિવસે પહોંચે છે. દાનિયેલ 12:11, 12.

તેરસો પાંત્રીસ વર્ષોની ભવિષ્યવાણી 1843માં પૂર્ણ થઈ, અને દાનિયેલ કહે છે કે જ્યારે તે ભવિષ્યવાણી પૂર્ણ થશે ત્યારે જેમણે “રાહ જોઈ” હશે તેઓ આશીર્વાદિત થશે. બહેન વ્હાઇટ તેને આ રીતે કહે છે.

“ધન્ય છે તે આંખો જેણે 1843 અને 1844 માં જોવામાં આવેલ વસ્તુઓને જોયાં.

“સંદેશ આપવામાં આવ્યો હતો. અને સંદેશને ફરીથી જાહેર કરવામાં કોઈ વિલંબ ન થવો જોઈએ, કારણ કે સમયના ચિહ્ન ૧૦ પૂર્ણ થઈ રહ્યા છે; સમાપનનું કાર્ય પૂર્ણ થવું જ જોઈએ. ટૂંકા સમયમાં એક મહાન કાર્ય કરવામાં આવશે. દેવની નિયુક્તિ દ્વારા જલદી જ એવો એક સંદેશ આપવામાં આવશે, જે વધીને એક પ્રબળ પોકારમાં પરિણમશે. ૮ ચાર પછી દાનિયેલ પોતાના સ્થાનમાં ઊભો રહેશે, પોતાની

સાક્ષી આપવા માટે.” Manuscript Releases, volume 21, 437.

અતએવ, એક હજાર ત્રણસો પાંત્રીસ વર્ષની ભવિષ્યવાણીનો પ્રારંભ મૂર્તિપૂજક ધર્મમાંથી પાપલ ધર્મ તરફના એક સંક્રમણને ઓળખાવે છે, અને આ રીતે પ્રોટેસ્ટન્ટિઝમમાંથી મિલેરાઇટ પ્રોટેસ્ટન્ટિઝમ તરફના એક સંક્રમણને પણ ઓળખાવે છે.

જે એડવેન્ટિસ્ટો એડવેન્ટિઝમના પાચારૂપ સત્યોને નકારી કાઢે છે, તેઓ મિલેરાઇટોએ રજૂ કરેલી બધી સમયસંબંધિત ભવિષ્યવાણીઓને, દાનિયેલ 8:14નાં બે હજાર ત્રણસો વર્ષોને પણ, નકારી કાઢે છે. તેઓ કદાચ આ હકીકતનો ઇનકાર કરે, પરંતુ તર્કપૂર્વક દર્શાવી શકાય છે કે આ હકીકત સત્ય છે; જોકે હાલ મારો મુદ્દો જુદો છે, તેથી આ લેખને સમાપ્તિ તરફ લઈ જવાના પ્રયત્નમાં હું અત્યારે આ વિષયને અહીં મૂકું છું.

ઈ.સ.પૂર્વ 677માં યહૂદાના “મહિમામય દેશ”નું વિખેરાઈ જવું દાનિયેલ 8:13, 14 માં દર્શાવાયેલા “સૈન્ય”ના ત્રાંપલાવાનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે અને આધુનિક મહિમામય દેશ, એટલે કે સંયુક્ત રાજ્ય અમેરિકાની સ્થાપના તરફ સૂચવે છે. એ જ વચનોમાં ઉલ્લેખિત બે હજાર ત્રણસો વર્ષો ઈ.સ.પૂર્વ 457માં શરૂ થયા હતા અને “પવિત્રસ્થાન”ના ત્રાંપલાવાનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે.

પછી મેં એક પવિત્રને બોલતા સાંભળ્યો; અને બીજા એક પવિત્રે તે બોલતા પવિત્રને કહ્યું, “નિત્ય બલિદાન વિષેનો અને વિનાશ લાવનાર અતિક્રમ વિષેનો તે દર્શન કેટલો સમય રહેશે, જેથી પવિત્રસ્થાન અને સૈન્ય બંને પગ નીચે ત્રાંપવામાં આવે?” અને તેણે મને કહ્યું, “બે હજાર ત્રણસો દિવસ સુધી; પછી પવિત્રસ્થાન શુદ્ધ કરવામાં આવશે.” દાનિયેલ 8:13, 14.

ઈ.સ.પૂ. 677 અને ઈ.સ.પૂ. 457 એવી તારીખો છે, જેઓ ઈશ્વરના લોકોને અને ઈશ્વરના પવિત્રસ્થાનના સંબંધથી પરસ્પર જોડાયેલી છે. ઈશ્વરે સૈન્ય અને પવિત્રસ્થાન—બંનેને—22 ઓક્ટોબર, 1844ના દિવસે એક જ સમયે ફરી એકત્ર કર્યાં. ઈ.સ.પૂ. 677 અને ઈ.સ.પૂ. 457 વચ્ચેના બેસો વીસ વર્ષ એવા સમયગાળાનું પ્રતીક છે, જેમાં ઈશ્વર વધતા પ્રકાશનું પ્રતિનિધિત્વ કરતી એક નિશાની સ્થાપે છે. 22 ઓક્ટોબર, 1844ના દિવસે ત્રીજા દૂતનો પ્રકાશ આવ્યો, પવિત્રસ્થાનનો પ્રકાશ ઝળહળવા લાગ્યો, અને તે પ્રકાશની ઘોષણા કરવા માટે એક સૈન્ય ત્યાં હાજર હતું.

તે ભવિષ્યવાણીય રેખામાં, જે શેતાન અને ખ્રિસ્તે જોડાયેલા ત્રિવિધ યુદ્ધને ઓળખાવે છે, 1611ની કિંગ જેમ્સ બાઇબલ પ્રકાશિત કરવામાં આવી હતી. બરાબર બેસો વીસ વર્ષ પછી, 1831માં, વિલિયમ મિલરે પ્રથમ વાર પોતાનો સંદેશ પ્રકાશિત કર્યો:

“નવ વર્ષ સુધી વિલિયમ મિલર આ બાબતમાં નિશ્ચિત હતા કે તેમને પોતાની સંદેશા કલીસિયાઓને આપવી જોઈએ; પરંતુ તેઓ રાહ જોતાં રહ્યાં, એવી આશા રાખીને કે કોઈ માન્ય સત્તાધિકારી જલ્દી આવનારા ત્રણકર્તાના આ આનંદના સમાચાર જાહેર કરશે. આ રીતે રાહ જોવામાં તેમણે માત્ર સંદેશાની સત્યતા જ સાબિત કરી; તેમનું નામ હતું કે તેઓ જીવે છે, પરંતુ તેઓ ઝડપથી મરી રહ્યા હતા. 1831માં મિલરે ભવિષ્યવાણીઓ વિષે પોતાનું પ્રથમ પ્રવચન આપ્યું.” Steven Haskell, *The Seer of Patmos*, 77.

બાઇબલને ઉત્ પન્ન કરવા માટે વપરાયેલા પવિત્ર અને યથાર્થ મૂળ ગ્રંથોને ઈશ્વરે સંરક્ષિત રાખ્યાં. ત્યારબાદ તેમણે 1611માં પોતાની બાઇબલ ઉત્ પન્ન કરી. પછી તેમણે એવા દૂતને ઉભા કર્યા, જે બાઇબલમાં સ્થિત, તેમાંથી ઉત્ પન્ન અને તેમાં જ સ્થાપિત નિયમોનો ઉપયોગ કરીને પ્રથમ દૂતનો સંદેશ ઉત્ પન્ન કરે. 1831માં, મિલરના સંદેશને ઔપચારિક સ્વરૂપ આપવામાં આવ્યું, જેમ ખ્રિસ્તના ઇતિહાસમાં યોહાન બાપ્તિસ્મા માદાતા દ્વારા સંદેશને ઔપચારિક સ્વરૂપ આપવામાં આવ્યું હતું, અને જેમ દરેક સુધારાત્મક ચળવળમાં સંદેશને ઔપચારિક સ્વરૂપ આપવામાં આવ્યું છે. ન્યાયના પ્રારંભની જાહેરાત કરતો પ્રથમ દૂતનો સંદેશ—મિલરનો સંદેશ—બેસો અને વીસ વર્ષના ભવિષ્યવાણીય સમયગાળાના પ્રયોગ દ્વારા સીધો

જ સમર્થિત થાય છે. તે બાઇબલની ભવિષ્યવાણીના છઠ્ઠા રાજ્ય —યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ—ના આરંભ સમયે આપવામાં આવેલ ચેતવણીનો સંદેશ હતો.

૧૯૮૬માં, ફ્રેડરિક ફોર અમેરિકા નામની સેવા-કાર્યની શરૂઆત થઈ, અને ૧૯૮૮માં ઉન્મુદ્રિત થયેલો ત્રીજા દૂતનો સંદેશ—એવો સંદેશ જે પાપાસત્તાના પ્રાણઘાતક ઘાવના સાજા થવાને અને જલ્દી આવનારી રવિવારની કાનૂનની ઓળખ કરાવતો હતો—The Time of the End શીર્ષક ધરાવતા એક સામયિકમાં પ્રકાશિત થયો. એક્ઝેન્ટિઝમના અંતનો સંદેશ એ જ રીતે ઔપચારિક સ્વરૂપમાં ગોઠવાયો જેમ શરૂઆતનો સંદેશ ઔપચારિક સ્વરૂપમાં ગોઠવાયો હતો. શરૂઆતમાં, એ સંદેશ સમય પર આધારિત હતો અને ઈશ્વરના વચનમાં સમાયેલ સત્યનો વધુ વિકાસ દર્શાવતો હતો. ૧૯૮૬માં, ૧૭૭૬માં સંયુક્ત રાજ્ય અમેરિકાના જન્મ પછી બેસો વીસ વર્ષ બાદ, એક્ઝેન્ટિઝમના અંતનો સંદેશ ઔપચારિક સ્વરૂપમાં ગોઠવાયો અને તે ત્રણ દૂતોના સંદેશાઓનો વધુ વિકાસ દર્શાવતો હતો.

જ્યારે આપણે બાઇબલની ભવિષ્યવાણીના છઠ્ઠા રાજ્યના ઇતિહાસમાં રિપબ્લિકન શિંગડા અને પ્રોટેસ્ટન્ટ શિંગડાના સમાનાન્તર ઇતિહાસને સંબોધીએ છીએ, ત્યારે પ્રોટેસ્ટન્ટ શિંગડું કોણ છે અને કોણ નથી તે સમજવું આવશ્યક છે.

દેવને સ્વીકાર્ય થવા માટે તું પોતાને રજૂ કરવા પ્રયત્નશીલ થા—એવા કાર્યકર્તા તરીકે કે જેને લજ્જિત થવાની જરૂર ન પડે, અને જે સત્યના વચનને યોગ્ય રીતે વહેંચે છે. પરંતુ અપવિત્ર અને વ્યર્થ બકવાદથી દૂર રહેજે; કારણ કે તે વધુ અધર્મ તરફ વધશે. 2 તિમોથી 2:15, 16